

Beschermingsplan Moerasvogels

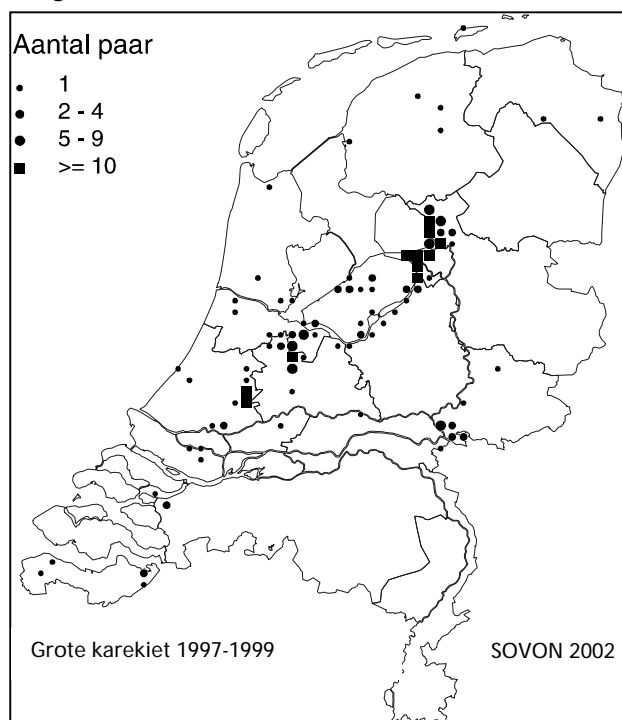
Grote karekiet (*Acrocephalus arundinaceus*)

Uiterlijk en gedrag

De grote karekiet is een onopvallende bruine moerasvogel ter grootte van een zanglijster. Hij broedt in stevig, overjarig riet aan de rand van open water. Dat heeft vooral te maken met het zware nest, dat door jong riet of andere vegetatie niet gedragen kan worden. De grote karekiet overwintert in tropisch Afrika van de Zuid-Sahara tot in Zuid-Afrika en komt pas eind april in ons land terug, zodat de opvallende zang pas begin mei in geschikte terreinen kan worden gehoord.

Leefgebied en voedsel

De grote karekiet leeft in kleine en grote moerassen en langs randen van open wateren. De belangrijkste voorwaarde is de aanwezigheid van een minimaal 3 meter brede zone met waterriet. Om het zware nest te bouwen is stevig overjarig riet nodig. De soort foerageert in het riet, maar ook verder van het nest tussen kruidachtige vegetaties en struiken. Ze leven vooral van middelgrote insecten en van waterkever- en libellenlarven die uit het water gevestigd worden.

Verspreiding in Nederland

De grote karekiet is van oudsher een vogel van laagveenmoerassen, het rivierengebied en binnendijkse kreken in de Delta. Op de zandgronden is hij altijd zeldzaam geweest. In het begin van de vorige eeuw broedden er duizenden paren. Vanaf de jaren vijftig is het bestand afgenomen tot hooguit 300 paar in 1999. De moerassen van Noordwest-Overijssel zijn het belangrijkste overgebleven broedgebied. Daarnaast komt de grote karekiet nog regelmatig voor in moerassen in het rivierengebied, de Hollands-Utrechtse veenweidemoerassen en langs de Randmeren.

Saxifraga/Janus Verkerk

Bedreigingen

De belangrijkste oorzaak voor de achteruitgang van de grote karekiet is de afname van brede waterrietzones door het ontbreken van dynamiek wegens een tegennatuurlijk peilbeheer en door verrijking van het oppervlaktewater. Dat laatste heeft er ook toe geleid dat het aanbod van grote insecten is afgenomen. In het westelijk rivierengebied heeft het wegvallen van het getij geleid tot het verdwijnen van veel waterriet.

Beschermingsmaatregelen

Om de stand van de grote karekiet te herstellen is uitbreiding van het areaal waterriet nodig. Daarvoor is een natuurlijk peilbeheer en het verbeteren van de waterkwaliteit het belangrijkste. Daarnaast is het beheer van het riet van belang. Te intensief rietmaai-beheer leidt tot het verdwijnen van overjarig riet, het ontbreken van beheer leidt tot verruiging en verbossing. Het verbeteren van de waterkwaliteit leidt tot een verbetering van het aanbod grote insecten, zodat het voedselaanbod groter wordt.

E. van Hell

Beschermingsplan Moerasvogels

Grote karekiet (*Acrocephalus arundinaceus*)

Waarom zijn soortbeschermingsplannen nodig?

Sommige planten en dieren kunnen in ons land alleen overleven als we onze uiterste best daarvoor doen, door zoveel mogelijk maatregelen te treffen om de soort te behouden.

Daarvoor zijn soortbeschermingsplannen opgesteld. Hierin staat wat er nodig is om de soort in Nederland te laten voortbestaan.

Omdat veel van de soorten niet zo bekend zijn, is voor elke soort een "factsheet" gemaakt, met daarop een samenvatting van de belangrijkste informatie. Naast een beschrijving van de soort, met een foto, is op een kaartje aangegeven waar de soort nog voorkomt. Ook is aangegeven wat de grootste bedreigingen zijn en, misschien nog wel belangrijker, wat de mogelijke oplossingen hiervoor zijn.

De factsheets zijn gemaakt in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Ze zijn bedoeld voor iedereen die beroepsmatig te maken heeft met de soorten, maar ook voor andere geïnteresseerden.

Meer weten?

Voor meer informatie over het beschermingsplan Moerasvogels en voor algemene informatie over vogels:

Vogelbescherming Nederland

www.vogelbescherming.nl

www.moerasvogels.nl

tel. 030-6937700

Voor informatie over de verspreiding van vogels in Nederland:

SOVON Vogelonderzoek Nederland

www.sovon.nl

tel. 024-6848111

Voor meer informatie over dit en andere soortbeschermingsplannen:

Website Soortbescherming

www.soortbescherming.nl

Om het Beschermingsplan Moerasvogels te bestellen:

Expertisecentrum van het ministerie van LNV.

Postbus 482

6710 BL Ede

tel. 0318-822500

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Vogelbescherming
NEDERLAND